

de WALVIS

de WALVIS

‘De WALVIS’ is een voorstelling voor kinderen (8+). Voor ieder die zich kind wil noemen, hoe oud je ook bent. Het is muziektheater op locatie zoals het hoort: in de duinen, een weiland, of midden in de stad bovenop een parkeergarage, op ’n schoolplein of in het theater. Het is muziektheater op locatie in de méést ongebruikelijke zin van het woord: midden in de buik van een walvis. *Een reusachtige sculpturale walvistent als schouwburg.* U bent al binnen, neem plaats. Welkom!

Verbeelding, fantasie vallen samen met vorm en inhoud: het is een belevenis.

Het verhaal van ‘de WALVIS’ gaat over Jonah. Of Yunus, of Yônā. Maar laten we hem, of haar, gewoon Jonas noemen, of Duif. De profeet-tegen-wil-en-dank. Jonas die in de buik van een walvis zit. Het archetypische beeld uit de Bijbel, de Koran en de Thora – dat in ieders hoofd gegrift zit. ‘De WALVIS’ gaat over het mythische verhaal. Anno nu.

Het is noodzaak om een ethiek van solidariteit te construeren die verder gaat dan het opmerken van verschillen. Dat is zo belangrijk dat je daar niet vroeg genoeg mee kan beginnen. ‘De WALVIS’ vertelt dat mensen zich in elkaar kunnen verplaatsen en zich kunnen verbinden. De ander is een vervormd spiegelbeeld van jezelf en je kan de spiegel breken, de weerspiegeling afwijzen óf je eigen geheimen ontwaren.

Iedereen van ons is Jonas. ‘De WALVIS’ gaat in de wijk en in de stad op zoek naar kinderen met verschillende achtergronden en brengt ze met het verhaal van Jonasduifje én met elkaar in verbinding.

Anno nu?

De grote gatenspaarder Jonasduifje wordt door Een-Vreemde-Stem-Van-Een-Nog-Niet-Nader-Te-Duiden-Persoon gewekt. Hij moet z’n verantwoordelijkheid nemen. Maar Jonasduifje is druk, met zichzelf, en het sparen van gaten natuurlijk! Hij vlucht per schip precies de andere kant op. Maar de verhalen-logica in de hele wereld is overal hetzelfde en die is dat we kunnen vluchten, maar niet verstoppen. Een storm steekt op.

Jonasduifje wordt overboord gezet en niet toevallig gaat de storm liggen. Zoals het nog nooit is gelukt om aan jezelf te ontsnappen, zo wordt Jonasduifje opgeslokt. Door een walvis. De wereld op z’n kop! Het begin van een onwaarschijnlijke reis die gaat over geloven in jezelf, verantwoordelijkheid nemen en liefde (opbrengen) voor de ander.

Met andere woorden: het verhaal van Jonasduifje gaat over identiteit en alle valkuilen en wonderen die daarbij horen. ‘De WALVIS’ gaat over verschillendheid. ‘Wat doen we met de ander?’ Wend ik me af óf toon ik mijn menselijk gezicht? Het woord identiteit omvat de noodzaak om anders te zijn en te blijven, zodat iedere ontmoeting verrijkt. Maar er zit ook een element van egoïsme in, een afwijzing van de ander. Identiteit is wat ik ben zodat ik dat kan delen, maar ook wat ik ben als ik verschillendheid afkeur. Het is een schat met twee gezichten.

‘De WALVIS’ is een toneel-fantasie-machinerie
waar metafoor, décor en werkelijkheid door elkaar heen lopen
in een wereld van paradoxen en metamorfoses
zonder binnen of buiten.

Het is de heldenreis van Jonasduifje.

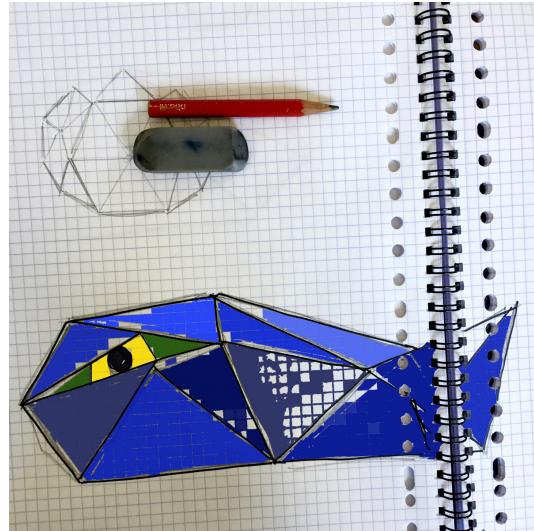
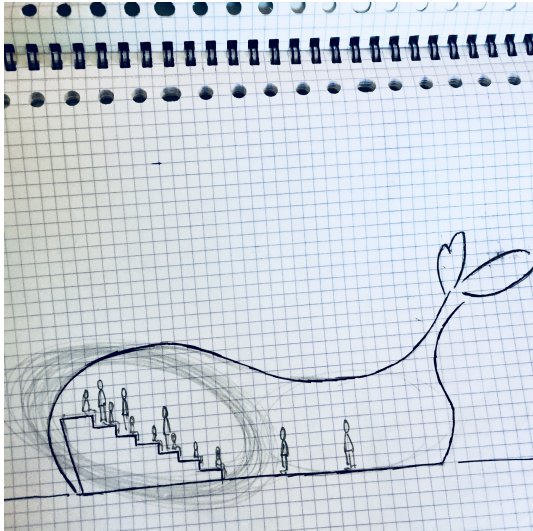
Een reis door de krochten van de psyche naar het mysterieuze rijk onder de oppervlakte van de aarde, het onbewuste. Waar existentiële en psychologische dimensies een rol spelen: de buik van de walvis, de baarmoeder, het hoofd, de maatschappij.

Een onvoorzien theatraal universum. Vanzelfsprekend is de culturele rijkdom van 'De WALVIS' op het podium te zien en te horen: Mehmet Polat, Modar Salama, Carole van Ditzhuyzen, Czeslaw de Wijs en Jorn Heijdenrijk vertegenwoordigen alle windstreken van de aarde. Op de klanken van de ud en het ritme van de trom nemen Mehmet Polat en Modar Salama ons mee naar vervlogen tijden. Het zijn instrumenten die de bron en oorsprong van het universele verhaal weten op te roepen. Het is muziek die wortels heeft in het verleden én vertakkingen zoekt naar de toekomst waarbij muzikale tradities dienen als inspiratiebron. Mehmet en Modar vertolken met grote expressiviteit, verfijning en hartstocht de ziel van de Oriënt: de innerlijke én de uiterlijke belevingswereld van Jonasduifje.

Carole van Ditzhuyzen en Jorn Heijdenrijk zijn de toneelspelers. Vertolken Jonasduifje (M/V), de Vreemde-Die-Geen-Naam-Heeft, de Ene en de Ander, god Apollo, Moeder Natuur, de Zeelieden, het Schip, de Walvis en de stad Ninivé.

Erik Bindervoet en Robbert-Jan Henkes schrijven de tekst voor 'De WALVIS' waarin de hedendaagse manier om-de-dingen-niet-onder-ogen-te-willen-zien naadloos aansluit bij hoe onze helden, goden, profeten en zeemonsters het vroeger aanpakten.

'De WALVIS' is beeldende kunst, toneel, muziek.
kleurt buiten de lijntjes en is buiten proporties
met gewoon een oer, oeroud verhaal...
waar met schepen over wilde zeeën gevaren wordt,
gevochten, verdwaald, gezworven.

Een levensgrote tent in de vorm van een walvis. De walvis als verhalenverteller. Kinderen komen aan, en zien de walvis. Vrijwillig lopen ze door de bek naar binnen. Opgeslokt! Net als Jonasduifje. Vereenzelvigd met alle overwegingen, twijfels en vastberadenheden.

Het binnengaan in de bek van de walvis is een wonder op zich. Een initiatie. Bij het zien van de walvis is het verhaal, en dus de voorstelling, al begonnen voordat er ook maar één noot is gespeeld, of één woord gezegd. De kinderen betreden letterlijk nieuw en onbekend terrein.

Na het applaus worden de kinderen weer ‘uitgespuugd’ – terug naar de werkelijke wereld. Net als Jonas. Hij gaat naar Ninivé, weet de stad te overtuigen en naderend onheil af te wenden – maar niet zonder dat hij eerst een wonderlijke innerlijke achtbaan heeft beleefd waarin hij zichzelf ingeslikt, herkauwd en uitgespuugd heeft.

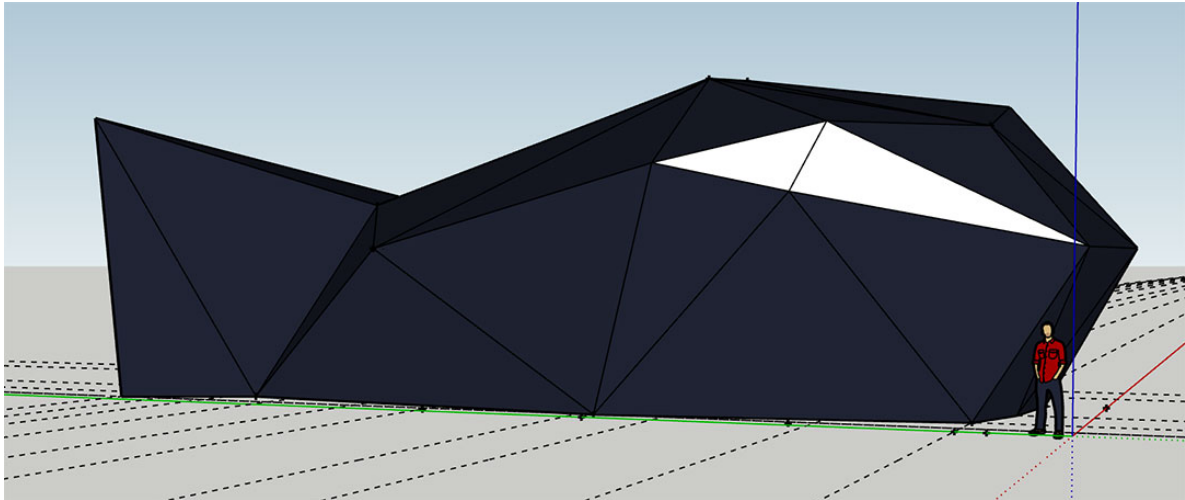
Onze visie om op locatie te spelen is een radicale en overtuigende keuze – en spreekt tot de verbeelding: dit is de wereld van het theater, hier wordt mythe werkelijkheid.

Imposant met z’n afmetingen van 20 meter lang, 10 breed en 6 meter hoog. Hoogmoed? De schetsen zijn gemaakt en voorgelegd aan Tentech BV, de specialisten op het gebied van mobiele en lichtgewicht constructies. Zij nemen alle bouwtechnische aspecten voor hun rekening zodat de walvistent aan alle Europese normen en voorwaarden voldoet en ieders veiligheid kan worden gegarandeerd (draagkracht, windbelasting en brandveiligheid). Zij hebben de haalbaarheid getoetst en een schatting van de kosten gemaakt (zie bijlage). De tent biedt plaats aan honderd toeschouwers.

Een belangrijk argument om op locatie te spelen, zo niet het belangrijkste, is om de beweging naar de kinderen toe te maken. Letterlijk. De insteek om overal een imposante theatrale omgeving neer te zetten, is ingegeven om cultuur te brengen waar dat vooraleerst voor onmogelijk werd gehouden – in samenwerking met theaters en festivals ontginnen we deze gebieden. Zo krijgen ook kinderen die minder snel met cultuur in aanraking komen en een andere achtergrond hebben, de kans geboden om een ander perspectief te ontmoeten.

De twee grootste jeugdtheatercentra in Nederland en België, De Krakeling en Het Paleis, zien het potentieel van de mobiele walvischouwburg en zetten dit direct in: in Amsterdam

verbindt 'De WALVIS' vier demografisch totaal verschillende gemeenschappen en in Antwerpen speelt de voorstelling op de (cultureel braakliggende) Linkeroever en in het diverse Berchem.

Het originele verhaal in de bijbel is kort, niet meer dan anderhalve pagina en bestaat uit vier korte hoofdstukken, waarbij elk hoofdstuk een totaal onverwachte wending neemt. In vier bedrijven maken wij dit tot jeugdmuziektheater waarin tekst en muziek elkaar beïnvloeden en aanvullen.

Het vertrekpunt van de mythe: waarom weigert Jonas zijn god te gehoorzamen. Waarom zou ik een stad redden die bewoond wordt door mensen die anders zijn dan ik en tegenover wie ik onverschillig sta? Die van mij verschillen qua huidskleur en ras? Waarom moet het vraagstuk van redding worden opgerekt tot een vreemdeling met wie ik op geen enkele manier ben verbonden? Laten we er niet omheen draaien: verschillendheid kun je ook bespreken door de actualiteit erbij te halen. De huidige migratie is een tragische variant op de grote vraag van deze tijd: wat doen we met de Ander? Je kunt migranten bij de grens beschieten, je kunt zonnebaden terwijl ze verdrinken, je kunt ze helpen ten nadele van het toch al wankel evenwicht in de landen van herkomst, je kunt ze beschouwen als een tragedie waarvoor je niet verantwoordelijk bent of als deel van een dreiging die je aangename leventje zal verpletteren onder het gewicht van de wereld.

Zonder kinderachtig te worden brengen wij deze overwegingen weer terug naar kinderlijke proporties: Jonas wordt Jonasduifje - in het Hebreeuws betekent Jonas 'duif' en staat in de Thora vaak voor goede en buitengewone dingen. Jonasduifje, de grote gatenspaarder:

*'Andere kinderen sparen plaatjes
Maar Jonasduifje spaarde gaatjes:
Gaatjes in zijn tanden,
Gaatjes in het kippengaas,
Gaatjes in zijn banden,
Gaatjes in de gatenkaas.
Hij had er veel van, want het rare
Was dat niemand anders ze wou sparen:
Jonasduifje had het rijk alleen –
Hij was gatenspaarder nummer één!'*

Jonasduifje is niet de typische profeet, meer een profeet tegen-wil-en-dank. Een doodgewoon jochie – zoals iedereen, onze antiheld. Jonasduifje moet in het Land-Zonder-Gaten dat kampt met grote droogte de bevolking helpen. Hij weigert deze ‘opdracht’ en vlucht de andere kant op.

In de buik van de walvis komt Jonasduifje een meisje tegen dat in alle opzichten het tegenovergestelde van hem is – en tevens de belichaming van Ninivé. In het Duits is daar een mooie term voor: Ungeheuer. Het ongehoorde, dat wat nog geen naam heeft. Het meisje (dat geen naam heeft) noemt zich in de buik van de walvis naar haar evenbeeld: Jonasduifje. Nieuwsgierigheid en hartelijkheid winnen het niet van stroefheid bij de eerste ontmoeting.

De jonge kijker vermoedt nog niks: natuurlijk trekken de Jonasduifjes uiteindelijk samen ten strijde tegen ‘het kwaad’, vinden in Het-Land-Zonder-Gaten het gat dat de grote droogte tenietdoet (waterput) en zijn op het einde stapelverliefd op elkaar.

We benaderen de toneeltekst op drie niveaus: *De anekdote* als een meeslepend avontuur, *de taal* die humor en relativering biedt en *de filosofisch ethische onderlaag* rond het thema van verschillendheid.

Bindervoet en Henkes zijn het ideale schrijversduo om deze drie niveaus in een nieuwe tekst samen te brengen. Hun oeuvre - zowel gezamenlijk als apart - getuigt van hun kameleontische kwaliteiten. Zij bewegen zich van hoge naar lage literatuur, van jeugd naar volwassenen, van poëzie naar toneel of proza, met hetzelfde speelse gemak. Zij vertaalden samen o.a. alle liedjes van The Beatles en Bob Dylan, toneel van Shakespeare tot Kraus en het complete oeuvre van James Joyce. Voor de Nationale Opera bewerkten zij voor kinderen opera's van Rossini ('Reimsreisje') en Raskatov ('Hondenhartje'). De lijst is onuitputtelijk...

Voor de toeschouwer blijft de tent van betekenis wisselen: het ene moment is het een kinderslaapkamer ... of dobberen we in een schip op open zee, zitten we tussen de ingewanden; het andere moment is het een eindeloos heelal ... of is het gewoon een speelvlak. Rekwisieten van touw, hout en canvas refereren aan zolderkamers en zeereizen. 17^e Eeuwse theatrale machinerieën creëren optische illusie: houten draaigolven, koperen donderplaten en windmachines – en naar goed Brechtiaanse gebruik wordt die illusie weer doorgeprikt!

De voorstelling opent met muziek. Het muzikale gebied van Mehmet en Modar bestrijkt Afrika en India, van Perzië tot de Balkan. Zij combineren Anatolische folk en Ottomaanse klassieke achtergronden. Mehmet heeft na vele jaren van onderzoek een eigen techniek ontwikkeld voor de linkerhand, waardoor hij hedendaagse muziekstukken kan spelen. Hij heeft een eigen ud met twee extra bassnaren om zijn muzikale reikwijdte te vergroten. Modar speelde met het Syrian National Orchestra, de Syrian Big Band, maakte muziektheater en speelde toneelstukken door de hele Arabische wereld.

Door de muziek wordt Jonasduifje gewekt en neemt het drama een aanvang. Jorn Heijdenrijk en Carole van Ditzhuyzen zetten de inhoudelijke benadering en het artistieke onderzoek binnen het toneelspelen voort dat zij bij Maatschappij Discordia, Pointless International en Tijdelijke Samenscholing hebben ontwikkeld en passen dit toe binnen het jeugdtheater. Dit onderzoek behelst een rechtstreekse manier van spelen en een directe verstandhouding tot het publiek – kinderen in dit geval, die zelf ook impulsief en energiek

reageren. Het is ensemblespel met grote onderlinge affiniteit, vrijheid en vertrouwen in elkaars ambachtelijk vakmanschap.

Het verhaal wordt dramaturgisch verteld aan de hand van innerlijke en uiterlijke spiegels – tegenstellingen die geen tegenstelling blijken te zijn óf worden overwonnen. Hoe? Voor de ontmoeting tussen beide Jonasduifjes wordt geput uit het clowns-repertoire van Pointless International: de klassieke spiegelscene, ‘The Broken Mirror’, is perfect bruikbaar om via het spiegelbeeld twee mensen tot één te maken. Hilariteit alom! Dit is een voorbeeld van hoe we met een lichtvoetige benadering diepzinnige onderwerpen aanraken. De kinderen hebben het recht om serieus genomen te worden, om daar meteen aan toe te voegen: en serieus bij de neus genomen te worden.

Zo imposant en eigengereid als ‘De WALVIS’ in een landschap staat, zo uniek verhoudt de voorstelling zich tot het toneellandschap. Het onderscheidende karakter van ‘De WALVIS’ is al op verschillende wijzen naar voren gebracht: het is een origineel theatraal universum in de buik van een walvis, geïmplementeerd in een (stedelijke) omgeving. Het is een beweging naar de gemeenschappen toe om de verschillendheid te overbruggen, zowel binnen het culturele als het maatschappelijke veld. Het is toneel, muziek én beeldende kunst. Beleving en vertelling vallen samen. Totaaltheater. Het kwalitatief hoogstaande Nederlandse jeugdtheater willen we hiermee stimuleren en verrijken.

prestatiegegevens

De sculpturale walvistent is onmiskenbaar het ‘unique selling point’ van de voorstelling. Bij de gang langs theaters en festivals roepen de beelden van de walvis op locatie direct een enthousiasme en gretigheid op om de voorstelling te programmeren.

Voor 2020 staan er 91 voorstellingen gepland!

De walvistent is een schouwburg. Daarmee kunnen we overal optreden. En zolang we willen. De investering in de ontwikkeling en bouw is van dien aard en grootte dat we de voorstelling in eerste instantie – en minimaal – drie jaar aanbieden, opgebouwd in drie fases:

Eerste fase (2020): tournee langs theaters en festivals in Nederland en België die hebben aangegeven de voorstelling te programmeren;

Tweede fase (2021): tournee langs theaters en festivals in Nederland en België;

Derde fase (2022): internationale tournee;

Deze aanvraag heeft betrekking op de eerste fase. In de tweede en derde fase moet de voorstelling kostendekkend kunnen spelen (zie voor details de toelichting bij de financiën).

Vanwege de letterlijke grootschaligheid van het project, de opbouwtijd én de ambitie om contact te leggen met de bewoners van de wijk, speelt de voorstelling op elke locatie een week. Bestaande uit vijf speeldagen, waarin acht voorstellingen worden gebracht. Idealiter in een verhouding van vijf schoolvoorstellingen en drie publieke voorstellingen. Dit wordt per speelplek overlegd.

De WALVIS gaat 16 mei 2020 in première bij De Krakeling in Amsterdam. Op voorspraak van Directeur Kees Blijleven hebben zijn Amsterdamse partners (de Meervaart, Bijlmer Parktheater, Podium Mozaïek) het plan enthousiast ontvangen en presenteren De WALVIS in hun omgeving. In oktober 2020 komt de voorstelling terug in De Krakeling tijdens hun tweejaarlijks festival (zie bijgeleverde intentieverklaring). Met Walther van den Heuvel van Theater Rotterdam en Tobias Kokkelmans van de Operadagen Rotterdam wordt onderzocht of de voorstelling in de Operadagen geprogrammeerd kan worden. Anneke van der Linden van De Nieuwe Vorst presenteert De WALVIS een week in Tilburg. Oerol heeft toegezegd (zie intentieverklaring), Mark Yeoman van Noorderzon heeft interesse getoond, evenals Chantal Hompe van de Betovering in Den Haag: ‘Festival de Betovering vindt dit een spannende combinatie van interessante vakmensen, inhoudelijk een belangrijk thema aansnijdend, en aantrekkelijk qua publieksomstandigheden.’

In Antwerpen heeft Els De Bodt, directeur van het grote jeugdtheaterproductiehuis Het Paleis, het plan met beide armen ontvangen. In september 2020 staat De WALVIS twee weken in Antwerpen, op twee locaties: de Linkeroever, een gebied waar nauwelijks enig cultureel aanbod is en in Berchem, een actief cultureel diverse wijk (zie intentieverklaring). Met Gino Coomans, programmeur van het Vlaamse Bronks in Brussel, wordt een samenwerking met het Franstalige huis La montagne magique opgezet binnen hun gezamenlijke festival EXPORT/IMPORT.

Dit resulteert in de voorlopige speellijst voor 2020:

5-10 mei try-outs, De Meervaart/Bijlmer Parktheater Amsterdam (8x)
12-17 mei De Krakeling Amsterdam, het Stenen Hoofd, (8x, inclusief première)
21-30 mei Operadagen Rotterdam/Theater Rotterdam (8x, o.v.)
12-21 juni Oerol Terschelling (12x)
25-30 augustus Noorderzon Groningen (5x, o.v.)
8-20 september Het Paleis Antwerpen (16x)
september/oktober Bijlmer Parktheater/Podium Mozaïek (8x)
13-18 oktober Festival De Krakeling (8x, inclusief internationale showcase)
17-25 oktober De Betovering Den Haag (5x, o.v.)
november EXPORT/IMPORT festival Bronks en La montagne magique (5x, o.v.)
december jeugdtheaterfestival van De Nieuwe Vorst in Tilburg (8x)

Voor de duidelijkheid: deze speellijst voor *de eerste fase* van 91 voorstellingen is de stand van zaken op dit moment en een combinatie van vastgelegde voorstellingen (44), toegezegde voorstellingen zonder concrete data (24) en uitgesproken interesse zonder definitieve toezegging (23). Mochten er belangrijke veranderingen plaatsvinden, dan informeren wij alle betrokkenen.

Naar schatting zijn 31 van de 91 schoolvoorstellingen. Bij het aantal verwachte toeschouwers gaan we ervan uit dat de schoolvoorstellingen uitverkopen (100). Hetzelfde geldt voor Oerol en de première. Bij publieke voorstellingen gaan we uit van een gemiddelde van 80 bezoekers per voorstelling. Daarmee komt het totaal op 8260 betaalde bezoekers en naar schatting 120 onbetaalde.

Voor *de tweede fase* in 2021 gaan we in gesprek met een aantal festivals en theaters en nodigen ze uit om 'De WALVIS' te bezoeken: jeugdfestival Simmerdeis in Friesland en natuurlijk Tweekt in Utrecht. Vanuit Tweekt zouden we graag, in samenwerking met Theater Kikker, op meerder locaties in Utrechtse wijken de walvistent opbouwen. Art of Wonder is een bijzonder jeugdtheaterfestival in Assen. Buiten de festivals om zijn AINSI in Maastricht en Corrosia in Almere interessante plekken. In België wordt contact gelegd met Luc Muylaert van TAZ (Oostende). Willy Thomas wordt benaderd voor een samenwerking met Het Arsenaal (Mechelen).

De derde fase wordt vanuit twee kanten benaderd. Kees Blijleven is voorzitter van de Nederlandse afdeling van ASSITEJ, een internationaal verbond voor theater voor jonge mensen. Hij wil 'De WALVIS' voordragen voor de 'Showcase Dutch theatre for young audiences' in oktober 2020. Dit is een eerste, belangrijke introductie bij buitenlandse programmeurs. Daarbij concentreren we ons op het Festival of European Youth Theater in Birmingham (UK) in 2022 als springplank voor het Europese circuit. Tegelijkertijd heeft Comp. Marius aangeboden ons te introduceren in hun Franse netwerk en organisatorisch te begeleiden bij een Franse tournee. Dit Vlaamse gezelschap maakt al twintig jaar bijzonder locatietheater en reist elke zomer uitgebreid langs festivals en theaters in Frankrijk, zoals Les Nuits de Fourvière in Lyon.

organisatie

‘De WALVIS’ is de eerste voorstelling van Stichting *Mundus vult decipi*, opgericht door Czeslaw de Wijs en Jorn Heijdenrijk. *Mundus vult decipi*: ‘De wereld wil bedrogen worden’. Dit bedrog nemen wij als toneelspeler én als mens letterlijk: speelt de toneelspeler een listig spel met de werkelijkheid of de werkelijkheid een listig spel met ons?

Indachtig deze vooronderstelling willen wij ons ethisch en esthetisch engagement met de wereld tonen, en nieuwe (artistieke) verbindingen leggen, die het tekort van de nabijheid en van de grenzen van ons blikveld overstijgen.

Mundus vult decipi heeft een overzichtelijke structuur: Heijdenrijk en De Wijs zijn artistiek en zakelijk verantwoordelijk en worden bijgestaan en gecontroleerd door een stichtingsbestuur, bestaande uit een voorzitter, secretaris en penningmeester.

Zowel Jorn als Czeslaw hebben meer dan 25 jaar ervaring in het maken van toneelvoorstellingen bij respectievelijk Maatschappij Discordia en ’t Barre Land. Zij hebben zich ontwikkeld binnen een collectieve werkwijze, en door de tijd heen gespecialiseerd. Czeslaw (oorspronkelijk dramaturg) is sinds 2008 zakelijke verantwoordelijk voor ’t Barre Land, begeleid door Florian Diepenbrock. Daarnaast heeft hij zich toegelegd op de vormgeving (decor en licht), zoals voor de jeugdtheatervoorstelling ‘Doe de groeten aan de ganzen’ (6+) van De Nwe Tijd/Het Paleis. Jorn is eerst en vooral toneelspeler en heeft zich de laatste jaren toegelegd op lesgeven bij het Ritcs (Brussel), Conservatorium (Antwerpen) en ATKA. In 2017 werd hij voor zijn rol in ‘Volpone’ van Dood Paard genomineerd voor de Louis d’Or (“*Hij laat werkelijk al zijn registers zien hier. Een puur genot om naar te kijken.*” – juryrapport).

Op moment van schrijven is de stichting in oprichting. De notariële akte wordt opgesteld door notariskantoor Van Ligten & Van Ligten. Het bestuur bestaat uit voorzitter Paul Rump, gepromoveerd natuurkundige, ex-COO van Infostrada Sports, momenteel werkzaam voor Deloitte – maar vooral organisator van het NK schaken. Vanuit zijn specifieke kwaliteiten neemt hij de komende tijd ook de taak van penningmeester op zich. Het tweede lid is Tanja Elstgeest, artistiek leider van Productiehuis Rotterdam. Zij heeft de afgelopen decennia een ongeëvenaarde ervaring met het toneelveld opgebouwd. Zij is een betrokken én kritisch beoordelaar van ideeën en plannen. De secretaris van het bestuur is Floortje Bakkeren, dramaturg, oprichter van het virtuele theatertijdschrift Moose, ex-hoofd publiciteit bij ’t Barre Land en nu medewerker bij Bijzondere Collecties, afdeling theater. Dit bestuur heeft ons volste vertrouwen en is nu al van onschatbare waarde bij dit project. Zodra de leden zijn geïnaugureerd, wordt het toezicht getoetst aan de richtlijnen van de Governance Code Cultuur. In de nabije toekomst worden nog twee bestuursleden gezocht, waarbij de Code Culturele Diversiteit niet alleen op artistiek, maar ook op bestuurlijk niveau wordt geïmplementeerd.

De boekhouding van de stichting is ondergebracht bij Bert Kienhuis (KVT Beheer). Hij heeft een rijke ervaring in de culturele sector, onder andere voor Maatschappij Discordia en ’t Barre Land. Hij werkt samen met accountantskantoor Toorman uit Amsterdam.

publiciteit

De publiciteit wordt verzorgd door *WildChild Agency* van Pien Roeland en Phylicia Kaldenhoven, specialisten in marketing en publiciteit. Zij werk(t)en onder andere voor NT, de Veenfabriek, Jacob Ahlbom en Marjolijn van Heemstra. Pien Roeland werkte met 't Barre Land aan 'Hin und Her' (geselecteerd voor TF2019).

Omdat festivals een uitgekende marketing- en publiciteitsstrategie hanteren en De Krakeling en Het Paleis een gespecialiseerd team ter beschikking stellen, heeft WildChild Agency een basispubliciteitstraject ontwikkeld om de festivals en theaters aan te sturen. Daaronder vallen de volgende werkzaamheden:

- Schrijven en versturen van persberichten en onderhouden contact met de pers;
- Drukwerkbegeleiding en -verspreiding;
- Alle communicatiehandelingen rondom première, waaronder scènefoto's, uitnodigingen, pers, etc.;
- Aanspreekpunt voor en contact onderhouden met de marketing(afdeling) van theaters en festivals. Hierin wordt actief meegedacht in wat zij nodig hebben;
- Het onderhouden van social media en ontwikkelen van onlinecampagnes.

Het beeld van de voorstelling wordt ontworpen door Heijdenrijk (winnaar TheaterAffichePrijz 2004). De fotografie wordt verzorgd door Sofie Knijff. Filmische en muzikale teasers worden gemaakt door De Wijs en Salama.

De WALVIS is als project geaccepteerd bij het platform voor crowdfunding Voordekunst. Een speciale campagne wordt opgezet om €20.000,- binnen te halen voor de ontwikkelingskosten van de walvistent. Het vergroten van zichtbaarheid, bereiken van nieuwe doelgroepen en het versterken van je imago zijn de grootste neveneffecten van crowdfunding. De aangemaakte content kan door WildChild Agency op meerdere fronten worden ingezet.

Verreweg de grootste attractie en eyecatcher van dit project is de walvistent zelf: een 'landmark' voor elk festival, op elke locatie. Circus is coming to town! Stel je de walvis voor op het strand van Terschelling, langs de Sloterplas, op het marktplein in Berchem... net als bij het circus zal de aankomst en opbouw van de walvis niet onopgemerkt blijven!

Het moge duidelijk zijn dat we dit project op drie pijlers bouwen, die overeenkomen met de drie belangrijkste doelgroepen:

- Via de jeugdtheaterhuizen worden scholen en jong publiek bereikt;
- Oerol trekt een heel ander publiek dan de Operadagen of de Betovering en bij alle festivals richten we ons met middag- en avondprogrammering op de familie, jong én oud.
- Samen met festivals en theaters zoeken we actief naar jongeren met verschillende culturele achtergronden door doelbewust de walvis in de wijken te plaatsen en mensen bij het project te betrekken;

De walvistent is de kracht van dit project, en tevens de achilleshiel! Om een realistisch beeld te krijgen, hebben we Tentech BV. een kostenraming laten maken op basis van het idee en de schetsen van Heijdenrijk. Deze kostenraming (inclusief alle verplichte certificaten) is gebaseerd op hun uitgebreide expertise en is bijgeleverd bij de begroting. De eerste montage is niet in de kostenraming opgenomen, omdat Nationale Opera & Ballet in de persoon van Rolf Hauser (hoofd decoratelier), zo vrijgevig is een aantal dagen het atelier ter beschikking te stellen, inclusief technische middelen - Rogier Houtman van Tentech BV zal hierbij als adviseur aanwezig zijn. Om dezelfde reden is er ook geen tribune in de begroting opgenomen: de Nationale Opera stelt een mobiele tribune ter beschikking.

Daarnaast hebben we een particulier gevonden die zich ruimhartig achter het plan van de walvistent heeft geschaard: Arnout Schuijff, CTO van Adyen. Hij is bereid garant te staan voor een bedrag van €50.000,- (zie bijgevoegde verklaring).

Toelichting op de begroting:

- In de voorbereidingskosten zijn honoraria opgenomen voor de artistieke/zakelijke leiding van het gezelschap voor het realiseren van het project: het equivalent van een bruto/bruto salaris van een maand, schaal X, stap 1, naar CAO (Toneel en dans, loongebouw 2019); honoraria voor de toneelspelers voor een repetitieperiode van vijf weken, CAO schaal VI, stap 10. De muzikanten voor een vergelijkbaar honorarium voor drie weken. Bindervoet en Henkes krijgen een honorarium overeenkomstig het gangbare tarief voor een avondvullend (>uur) nieuw toneelstuk.
- Voor 14 dagen is een locatiemanager begroot. Elk festival heeft eigen locatiemanagers die voor vergunningen, water- en stroomvoorzieningen zorgen. Onze locatiemanager regelt voornamelijk Amsterdamse locaties en onderhoudt contact met locatiemanagers van festivals.
- In het decor zijn de kosten opgenomen van een (sloop)houten vloer voor de tent; kostuums voor €750,- pp., sejours op €5,- pppd., reiskosten voor Van Ditzhuyzen (NS, vijf weken Rotterdam-Amsterdam).
- In de uitvoeringskosten zijn honoraria opgenomen voor twee mensen voor productie: Licht- en geluidtechnicus De Wijs, CAO schaal V, stap 14; een extra technicus voor de opbouw en afbraak van de tent, in totaal 30 dagen (10 verplaatsingen, per verplaatsing 2 opbouw dagen, 1 afbraak). Van de theaters en festivals verlangen we voor elke bouw twee technici van het huis en vier vrijwilligers.
- Voor alle uitvoerenden is een honorarium begroot voor dertien speelweken (3 maanden) van vijf speeldagen per week (91 voorstellingen), CAO schaal VI, stap 10.
- De intentie is om minimaal drie jaar met de voorstelling op reis te gaan. Na onderzoek naar containertransport, huur bij Pieter Smit, etc, blijkt de aanschaf van een eigen (tweedehands) vrachtwagen de beste en goedkoopste oplossing voor transport én opslag. Voor de benodigde vrachtwagen ligt de prijs momenteel rond €14.000,-. Er is €2000,- begroot voor de stalling/opslag en voor brandstof. (Heijdenrijk is in het bezit van een groot rijbewijs.)
- Bij de techniek zijn ook kosten voor aggregaten (€300,- p.w.) en extra locatiekosten opgenomen, voor zover die niet door de theaters of festivals worden voorzien.
- Reiskosten zijn voor tien speelplekken op basis van NS (uit Rotterdam) en vergoeding voor één auto (uit Amsterdam; €0,19 pk.), inclusief de kosten van de boottocht naar

Terschelling voor auto en vrachtwagen. De verblijfskosten zijn verdeeld in sejours en overnachting; sejours, 65 dagen à €20,- pppd. (5 mensen) en 30 dagen voor extra technicus; overnachting €50,- pppn, voor Oerol en Noorderzon. Voor de overige speelplekken wordt de overnachting door de theaters betaald.

- WildChild Agency heeft een offerte opgesteld met werkzaamheden voor 198 uur à €42,50 pu. Advertentiekosten zijn ruimer begroot, om regelmatig zowel digitaal als analoog te kunnen adverteren gedurende de lange speelperiode. Voor de theaters en festivals worden affiches (A0/A2) en flyers ontwikkeld, alleen in Amsterdam worden affiches (A2) verspreid. De muzikale en filmische teasers worden in eigen beheer gemaakt. Aan de videoregistratie wordt extra aandacht besteed met het oog op buitenlandse festivals.

- Materiële kosten van de randprogrammering: het tekstboekje van de nieuwe tekst van Bindervoet en Henkes opgenomen, uitgegeven bij De Nieuwe Toneelbibliotheek.

- Overige kosten: een WA-verzekering, incl. ongevallen en materieel, voor vrachtwagen en tent. Vergunningen worden doorberekend aan theaters/festivals. Alleen voor Amsterdam en Rotterdam zijn kosten voor de nachtelijke beveiliging van de tent begroot. Bij festivals worden vrijwilligers ingezet, in Tilburg staat de tent in een afsluitbare loods.

Publieksinkomsten uit Nederland zijn gebaseerd op 58 voorstellingen: De Meervart, Bijlmer Parktheater/Podium Mozaïek en De Krakeling, Amsterdam; Theater Rotterdam/Operadagen; De Nieuwe Vorst, Tilburg; Noorderzon, Groningen; De Betovering, Den Haag.

Doorrekening van de uitvoeringskosten komt op een uitkoopsom van €9000,- per week, voor acht voorstellingen in vijf dagen, of €6000,- per week voor vijf voorstellingen.

Oerol (12 voorstellingen) betaalt een garantie (75%) volgens een vastgestelde rekensom, in ons geval $12 \times 100 \times €11,47 \times 75\% = €10323,-$

- Voor de maakprijs levert DNTB 50 tekstboekjes die verkocht worden voor €12,50.

- De publieksinkomsten uit het buitenland zijn gebaseerd op de uitkoopsom voor 16 voorstellingen in Antwerpen en 5 in Brussel.

- Zoals beschreven heeft Arnout Schuijff zich bereid verklaard het plan te steunen. Dit is een particuliere bijdrage met als tegenprestatie de mogelijkheid om incidenteel gebruik te maken van de walvistent. Daarnaast is het project geaccepteerd bij Voordekunst voor crowdfunding (€20.000,-) voor de ontwikkelingsfase van de tent.

- Bij het PBCF wordt speciaal een aanvraag ingediend bij het L.M. van Toorn Fonds vanwege de specifieke doelstelling theaterproducties te ondersteunen 'die erop gericht zijn kinderen van uiteenlopende culturele achtergrond interesse voor toneel bij te brengen.'

NB: De gemiddelde kosten per voorstelling en per bezoeker zijn in deze eerste fase relatief hoog, vanwege de hoge aanmaakkosten van de tent. In de tweede en derde fase vervallen deze kosten, waardoor de gemiddelde kosten over drie jaar verder dalen.

Door de aard en omvang van het project zijn er in de huidige ontwikkelingsfase duidelijke risico's. De belangrijkste worden hier genoemd, samen met de kansen die het project biedt om de risico's te minimaliseren.

Risico's:

- ontwikkeling van de wadvistent valt duurder uit dan de kostenraming;
- bouw van de tent is zo gecompliceerd dat langere opbouwtijd nodig is;
- de drie festivals die nog niet definitief hebben toegezegd, zeggen af;
- een publiek of privaat fonds kent geen subsidie toe;
- crowdfunding levert niet het begrote bedrag op.

Kansen:

- de tent heeft grote aantrekkingskracht, ook op particulieren en bedrijven. Drie sponsors worden actief benaderd om financiële armslag te creëren: Deloitte, Pieter Geelen (mede-oprichter TomTom) en beheermaatschappij Amerborgh;
- de tent is voor meerdere doeleinden geschikt, bijvoorbeeld voor muziekoptredens of literaire activiteiten en kan zodoende dienen als tegenprestatie of als verhuurobject;
- de termijn van drie jaar biedt de mogelijkheid de kosten over een langere periode af te schrijven; niet gerealiseerde inkomsten (als een festival afzegt), worden het volgende jaar gecompenseerd;
- de voorstelling wordt een 'festival-hit', breekt door in het internationale circuit, blijft op het repertoire, is over de hele wereld te zien en wordt een financieel en cultureel succesverhaal...